

PREMIUM

Lot van Hooijdonk beantwoordt tijdens een commissievergadering vragen over de Uithoflijn. © Marnix Schmidt

Hard eindrapport over debacle Uithoflijn: ‘Niemand voelde zich verantwoordelijk voor het vervoerssysteem’

Bij een groot en complex project als de Uithoflijn kunnen voortaan beter vier in plaats van twee bestuurders eindverantwoordelijk zijn. Dat concludeert bureau Berenschot in een duur en kritisch rapport, waarin de opeenstapeling van grote en kleine fouten tijdens de aanleg van de tramlijn nóg eens [wordt onderstreept](#). „Niemand voelde zich verantwoordelijk voor het hele vervoerssysteem.”

Diane Hoekstra 01-11-20, 09:01

Nu de eindstreep van het project – na jaren vertraging en kosten die gierend uit de hand zijn gelopen – eindelijk in zicht komt, is het tijd om definitief de balans op te maken van het omvangrijke tramproject [dat het politieke debat de afgelopen jaren domineerde](#). Het hooggevoelige dossier, dat VVD-gedeputeerde Jacqueline Verbeek begin 2018 uiteindelijk de kop kostte, is ook medewerkers van de projectorganisatie niet in de koude kleren gaan zitten, zo blijkt. De aanleg gebeurde in opdracht van de gemeente en provincie.

Het is 31 januari 2018 als Verbeek en GroenLinks-wethouder Lot van Hooijdonk tijdens een persconferentie bekendmaken dat de aanleg van de lijn [84 miljoen euro duurder wordt](#) dan gedacht. De totale kosten komen uit op ongeveer een half miljard euro. Ook de tram gaat later rijden: december 2019 wordt de nieuwe startdatum. Later zal blijken dat de tram dan slechts op halve kracht uit de startblokken kan. De spanning tussen de twee bestuurders is om te snijden. Dit persmoment is een van de vele dieptepunten die het project heeft gekend.

De persconferentie van voormalig VVD-gedeputeerde Jacqueline Verbeek (links) en GroenLinks-wethouder Lot van Hooijdonk was een van de vele dieptepunten van het Uithoflijnproject. © Kevin Hijne

Vriespunt

De bestuurlijke relatie tussen de provincie en de gemeente is dan al jaren slecht. Maar met het miljoenendebacle rondom de aanleg van de Uithoflijn daalt die relatie tot onder het vriespunt. Eerder lieten [bronnen al eens aan het AD weten](#) dat de slechte verstandhouding tussen de twee verantwoordelijke bestuurders de werkrelatie allesbehalve ten goede kwam. Het 'stimuleerde in ieder geval zeker niet een snelle besluitvorming', zo blijkt nu ook uit gesprekken die de onderzoekers van Berenschot met betrokkenen van het tramproject hebben gevoerd.

Het was uiteindelijk een [snoeihard auditrapport](#) in februari 2018, waarin vooral de 'chaotische' provinciale organisatie ervan langs kreeg, die [de politieke val van Verbeek](#) in gang zette. Het was een tijd waarin vaak niet duidelijk was wie waar verantwoordelijk voor was. Daarbij was de communicatie onderling en naar buiten

toe slecht, waardoor besluitvorming moeizaam verliep. „Niemand voelde zich verantwoordelijk voor het vervoerssysteem”, stelt ook Berenschot nu vast. En iedereen vroeg zich af: „Wat hoort nu wel tot het project en wat niet?”

Ruzie over meerkosten

De weg [naar het eindstation](#) bleek dan ook heel lang. Na het vertrek van Verbeek volgden de tegenslagen zich in rap tempo op. Ruzie tussen de gemeente en provincie over wie de meerkosten zou moeten betalen, maakten plaats voor zorgen over de spoorconstructie bij Vaartsche Rijn, problemen met de vertraagde levering van veiligheidssystemen en hoofdbrekens over elektromagnetische beïnvloeding met de apparatuur van het UMC. En toen moest de horror [over de onverantwoorde betalingen](#) aan aannemer BAM nog beginnen.

Meerdere bestuurders als eindverantwoordelijke aanstellen, had politieke problemen en risico's zoals deze misschien kunnen verkleinen, stellen de onderzoekers. Berenschot denkt dat het wellicht beter was geweest als er naast Van Hooijdonk nog een wethouder eindverantwoordelijk was én een tweede gedeputeerde 'Uithoflijn'. „Dit project was financieel verreweg de grootste van de provincie. Volgens ons was dit lastig voor de gedeputeerde met ook financiën in de portefeuille; het projectbelang en het financiële belang loopt niet altijd parallel.”